V. évfolyam. Csik-Szereda, 1893. junius 14. 24. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda Györgyjakab Márton könyvkereskedése hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetés pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Félévre 2 frt Negyedévre 1 frt

Hirdetési díjak a legolcsóbban számitatnak Bélyegdijért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 10 krért közö tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla, Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

FŐMUNKATÁRSAK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

A közigazgatási bizottsági tagok figyelmébe.

A közigazgatásnak már régen tervezett, de minden valószinüség szerint csak a messze jövőben történendő államositásáig a vármegyéket és törvényhatósági joggal felruházott városokat az önkormányzat igen fontos joga megilletvén, ezen jogoknak megfelelő igen fontos kötelezettségek is rovatnak a vármegyékre és általában a törvényhatóságokra.

Különösen nevezetesek és fontosak azon jogok, melyeket a törvényhatóságok az ugy nevezett törvényhatósági bizottságok, illetve az ebből, ennek tagjaiból alakult és alakuló közgyülés által gyakorolnak; nehézkes lévén azonban egy oly intézkedés kivitele, mely szerint minden, az önkormányzat jogkörébe tartozó ügyek mindig és mindenesetben maga a közgyülés által legyenek elintézendők, gondoskodva lett a törvényhozásban arról, hogy több nagyon fontos kérdés és közügy ellátható legyen a nélkül, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai ezek miatt közgyülésre mindig összehivattassanak.

Ebbeli gondoskodásnak következményeként jelentkezik az ugynevezett „közigazgatási bizottság“, melynek hatáskörébe, melynek elbirálása alá olyan ügyek utalvák, hogy fontosság tekintetében talán semmivel nem állanak alacsonyabb szinvonalon azon ügyeknél, a melyek a törvényhatósági közgyülés elé tartoznak, s épen ebből kifolyólag ezen „közigazgatási bizottság“ a törvényhozás által olyképen rendeltetett megalakitandónak, hogy az annak legnagyobb részben előadóiként szereplő állami, vagy megyei tisztviselőkből álló tagjain kivül a vármegye közgyülése saját kebeléből választja meg a bizottsági tagok összes számának felét alkotó tagokat.

Ez a körülmény azt jelenti, hogy a bizottság választott tagjai vannak hivatva az előadókként szereplő és más, de hivataluknál fogva tagsággal biró tagtársaiknak is az igazgatás különböző ágaiban folyó működését, gondolkozás módját figyelemmel kisérni, mintegy ellenőrizni, s általában oda hatni, hogy az igazgatás különböző ágai szerint a bizottsághoz utalt különböző ügyek mindenkor az önkormányzat, a jog, az igazság és méltányosság elveinek egymással való teljes összhangzatba hozása mellett a lehető leghelyesebb elintézésben részesüljenek.

Hogy megtörténhessék, hogy a bizottság választott tagjai ne csak a megválasztatás tisztességében részesüljenek, hanem valódi tevékenységet kötelességszerüleg kifejthessenek, hogy az egyes ügyekben véleményeiket helyesen, az igazságnak megfelelőleg tehessék meg, hogy nézeteltérések esetében szavazatukkal valamely ferde felfogás tulsulyra emelkedését elő ne segitsék, feltétlenül szükség van arra, hogy a törvények általában való ismeretén kivül megszerezzék magának a fennforgó ügynek, jobban mondva maguknak az ülésben előforduló ügyeknek teljes egészébeni ismerését.

Ez nagy nehézséggel és nagy fáradsággal jár ugyan, de megtehető. Nagy nehézséggel és nagy fáradsággal, mert az ügyek alapos ismerésének megszerzéséhez szükséges az egyes igazgatási ágak szerint egyik, vagy másik előadóhoz utalt ügyeknek előzetes betekintése és tanulmányozása, a mi sok időt és munkát vesz igénybe, de hát ezen sok időbe kerülő nagyobb munkától sem szabad egy bizottsági tagnak is visszariadnia, ha bizottsági tagsággal járó kötelességét teljesiteni s nem csupán a bizottsági tagsággal járó tisztességben részesülni van szándéka; ha a közigazgatási bizottsági tag az egyes ügyeknek előzetes betekintésével és tanulmányozásával járó fáradságtól magát meg nem kiméli, elérhető lesz az, hogy véleményét és szavazatát nem adja egy esetleg nem helyes, talán ferde és igazság ellenes, sőt jogtalan és igazságtalan előadói vélemény megerősitésére, hanem impulzust ad az ügyek alapos megvitatásának segélyével leendő legjobb és legigazságosabb elintézésére, s ezzel az önkormányzati jog nemes intencziója értelmében való mindenkori cselekvésre.

Ez képezi a bizottsági tagoknak jogait és az ezekkel szoros kapcsolatban álló kötelességeit. Kérdés: miként gyakorolják pld. nálunk Csikvármegyében e jogokat és miként teljesitik e kötelességeket a közigazgatási bizottsági tagok?

Sértési szándék nélkül, de őszintén, nyiltan és a való tényállásnak megfelelőleg válaszolva, ki kell mondanunk, hogy a kérdéses jogok gyakorlása és a kérdéses kötelességek teljesitése lanyhán történik: egyes, nagyon ritka esetek kivételével nem történik meg, hogy a bizottsági tag urak az üléseket megelőzőleg még csak a könnyebben hozzáférhető ügyeket is előre betekintenék és tanulmányoznák, s ezzel maguknak az ügyismeretet megszereznék, de sőt volt alkalmunk azt a szomoru tapasztalatot is megszerezni, hogy a bizottság tagjainak egy

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A kati-bogár.

Mariska már jegyesem. És tessék el hinni, hogy én szeretem is őt. Ezen állitásom az hiszem senkinek sem fog feltünni. Mert minden körülmények között azon tényhez tartom magam, hogy elvagyunk jegyezve — elvagyunk jegyezve körülbelől ... nem: már ma épen négy hét óta; és hogy mi szeretjük egymást. Mi egy mást?

Igen. Mert Mariska is azt mondja, hogy ő épen ugy szeret engem mint én őt. Én ezt el is hiszem neki. És miért ne hinném. Hát nem teszen-e naponként számtalanszor bizonyságot erről? Midőn belépek, örömmel repül a karjaim közé, ezer meg ezer meglepetést gondol ki számomra és oly édes dolgokat susog a fülembe mindanyiszor, valahányszor együtt ülünk szorosan egymáshoz simulva a kertben el rejtett komló lugasban, vagy ott az erdőszélen, hol a csevegő kis patak virágos medrében tova siet.

Miért ne hinném tehát, hogy Mariska engem szeret?

— — — — — — — — — — —

Négy és öt óra között van. A kertben vagyunk. Körületünk néma csend honol. Én körül karoltam Mariskának patyolat fehér nyakát. Ő fejecskéjét arczomra hajtá.

Egyetlen szót sem váltottunk. A minket környező természetnek hallgatag csendje lekötve tartja nyelvünket. És miről is beszélnénk? Hiszen már anyiszor beszéltünk a szerelem édes nyelvén, hogy most már az is édes, ha a szerelmet elnémitjuk, elhallgatjuk. Előttünk a nap nagyobb-kisebb aranyszinü foltokat fest a halványzöld pázsitra. Át-át siklik a lombok között, mintha időtöltés kedvéért játszadozni, ingerkedni akarna velünk. Azonban mi nem törödünk vele. Ohajtva várjuk az alkonyt, mely hüvöst és holdfényt hoz. Akkor csolnakázni fogunk a tavon.

A hold utóvégre is sokkal diszkrétebb, mint a nap.

Mariska hirtelen gyöngén megrázkodik, én érzem azt ....

— Egy bogár, vagy talán egy hernyó futott végig a nyakamon — mondja ő, a mint kérdőleg rátekintek, — kérlek nézd meg — hiszen ugy félek tőlük — épen itt a nyakam felső részén . . nem látsz ott semmit? ... És rózsás ujjaival azon helyre mutatott, a hol a kellemetlen érzés támadt.

Utánna néztem. Eleinte semmit sem vettem észre. Végre még is felfedeztem egy kicsiny, kedves, tarkán pontozott kati-bogárkát, a mint a jegyesem nyakát körülfogó selyem szallag szélén végigtornázott.

A kicsiny jószágot óvatosan leemeltem s balkezemmel jobb kezem felületére helyezve mondám:

— Nézd csak kedves, a merénylőt még is csak megfogtam. Egy szépen kosztümirozott katibogárka.... Ez szerencsét jelent. A csinos kis állatkát nem kell bántani.. Szépen ide teszem egy zöld levélre, hogy tova röppenhessen ....

— Az ilyen szép állatka nekem nagyon tetszik — hát neked? kérdém jegyesemet, miközben a bogárkát a közelebbi lomb egyik levelére rá akartam helyezni.

— Nekem? nekem? kiáltott fel Mariska — nekem nem tetszik. Utálom ezeket a csuszó-mászó állatokat, — és abban a pillanatban napernyőjének nyelével az apró jószágra ütött, ugy, hogy a finoman pontozott szárnyfedők szerte röpültek és a kicsinytest összezuzatott ...

Megtörtént, mielőtt a bogárgát egy gyors mozdulat által megmenthettem volna.

A szétzuzott testet kezemben tartám s egy pár pillanatig kérdőleg tekinték jegyesemre.

Végre igy szóltam:

— Soha se tanitott-e mamád arra, hogy a katibogarat nem kell megölni? Mert a kis bogárka a nép hite szerint szerencsét jelent.

Mariska nevetett. S a közben gyöngy fehérségü apró fogai szórták a villámokat.

— Nem kell megölni? — felele ő. — No, az nem egyéb, mint ostoba babonaság. Én ki nem állhatom a bogarakat.

— Babonaság, kedves Mariska? Egyébiránt igazad van — legyen babonaság ... Azonban mi

része még csak arról sem vesz tudomást, hogy közigazgatási bizottsági ülés van, s igy arról egyszerüen, igazolatlanul elmarad, tehát még annak lehetőségét is kizárja, hogy bár ex abrupto alkotott, de ennek daczára is helyesnek felismerhető véleményének nyilvánitása által az ügynek helyes elintézését elősegitse.

Bizony ez megrovást érdemlő hanyagság és nem szép dolog, s e mellett a törvényben szigoru intézkedés van azon bizottsági tagok ellen, kik az ülésekről igazolatlanul elmaradoznak.

Alkalmazni kell szigoruan a törvényt!

A gimnázisták májálisa.

A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium tanulóifjusága tavaszi mulatságát az idén folyó hó 10-én tartotta meg az internátus helyiségeiben, a hova az ifjuságot a rossz idő szoritotta be.

Miután az ilyen mulatságok egyik főfeltétele, az erdő hiányzott, a mulatság nem volt olyan zajos, mint az rendesen szokott lenni, kedélyességre nézve azonban felért az eddigiekkel.

A növendékek osztályonként egyes szobákba lettek elhelyezve, a hol egyik szegletben csapra ütve állott az „osztály hordó"-ja, a növendékek pedig teritett asztalok mellett fogyasztották a hegylevét, ki vigan, ki busan, a mint épen hangálata hozta magával.

Egy-egy ilyen telepről csendes énekszó hangzott ki, mely a mint a délutáni órák előhaladtak folyton erősebbé, hangosabbá vált. A melyik telepen valamely vendég, vagy tanár látogatást tett, ott a növendékek falrengető éljenzésbe törtek ki, melynek alig akart vége szakadni.

Ne vegyék rossz néven a többiek, ha azt mondom, hogy a hatodik osztályosok a legpraktikusabbak voltak. Ezek ugyanis sátrukat az udvaron, a szabadban ütötték fel s daczára annak, hogy egy párszor az eső által meg is lettek zavarva, mégis jobban töltötték az időt, mint a többiek a zárt falak között.

A tánczoló közönség, a kik közé számitjuk a megjelent hölgyeket, az arany ifjuságot és a gimnázium tánczkedvelő tanulóit, az internátus nagytermében rakták a tánczot, a csikszeredai banda jó zenéjére.

A megjelent közönségnek más része a pinczében — azaz hogy az ebédlőben fogyasztotta a tisztességes árért felszolgált savanyu bort, meglehetős komor hangulatban.

Délután 7 óra felé a közönség egy része Pál Gábornénak, a rendező-bizottság ügyes elnöke nejének vendégszerető asztalánál gyült egybe egy igazán gazdag ozsonna elfogyasztásához.

Az általános ozsonnázás alatt beállott az alkony, a nagyteremben felgyutották a lámpákat, az épület homlokzatát szines lámpionokkal ékesitették fel. A teremben összegyülő közönségre, meglepetés várt, a mennyiben a terem egyik végében felállitott szinpadon a hetedik osztályos tanulók több somlyói kisasszony közreműködésével előadták Erdélyi József „Leánykérő" czimü 1 felvonásos népszinművét.

Az előadás igen jó volt és a szereplők: Lakatos Anna, Glósz Helén, Földes Anna, Szász Irén, Jakab Jolán kisasszonyok, továbbá Sándor Géza, Szentimrei Menyhért, Mánya Antal, Gál Gergely VII. osztályos tanulók igen ügyesen oldották meg feladatukat. Fáradságukért a kisasszonyok szép csokrokkal, a müködő tanulók pedig zajos tapsokkal lettek jutalmazva.

Előadás után ismét megujult a táncz, miközben az élelmes rendezőség tüzi játékkal kedveskedett a közönségnek.

A mulatság éjfél után 2 óráig tartott és senki sem bánta meg a megjelentek közül, hogy részt vett benne.

Dicséret illeti a rendezőséget és annak derék elnökét, Pál Gábor gimnáziumi tanárt, kik együttesen mindent elkövettek arra nézve, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön és a közönség igényei a körülményekhez képest a lehető legjobban ki legyenek elégitve.

Értesités.

A csik-somlyói róm kath. főgimnáziumban megtartandó vizsgálatok sorrendje a következő:

Junius 16-án vallástani vizsga I—VII. oszt; 17-én VII. oszt magyar-, latin-, görög nyelv; VI. oszt. mennyiségtan és természetrajz; V. oszt. történelem, mennyiségtan, természetrajz; 19-én IV. o. történelem, mennyiségtan, természetrajz: III. oszt. magyar-, latin-, német nyelv; II. oszt. magyar-, latin nyelv: 20-án VII. oszt. mennyiségtan és természetan; VI. oszt. magyar és latin nyelv; I. oszt. latin-, magyar nyelv; 22-én V. oszt magyar-, latin nyelv: IV. oszt. magyar-, latin-, német nyelv; III. oszt. történelem, földrajz, mennyiségtan; 23-án VII. oszt. német nyelv, földrajz, bölcsészet; VI. oszt. történelem, német nyelv, görög nyelv és görög pótló; II. oszt. földrajz, számtan, rajzoló, geometria; 24-én; V. oszt német-, görög nyelv és görög potló; I. oszt. földrajz, számtan, rajzoló geometria 25-én d. u. tornavizsga; 26-án ének és zene franczia nyelv; 29-én „Te Deum" érdemsorozatok felolvasása, záró ünnepély.

Csik-Somlyón, 1893. junius 1.

Bándi Vazul,
igazgató.

—

A csik-somlyói róm. kath. tanitóképezdében a folyó tanévben a második félévi vizsgálatok következő rendben tartatnak meg e hó 17-én hittanból és zenéből; 19-én neveléstanból és mennyiségtanból; 22-én magyar és német nyelvből lesz vizsgálat mind a három osztályban; 23-án földrajzból I., történelemből II., III., alkotmánytanból III., természetrajzból I., II., 24-én természettanból, gazdaságtanból III. testgyakorlatból I., II., III., osztályban.

A vizsgálat kezdődik mindig 7 órakor.

Csik-Somlyón, 1893. junius 1-én.

Az igazgatóság.

—

A csikmegyei polgári leányiskolában az 1892/3 ik tanévet befejező nyilvános vizsgálatok következő rendben fognak megtartatni: Junius hó 26-án d. e. 8—12-ig az I-ső osztály minden tantárgyból; d. u. 2—6 a II-ik osztály minden tantárgyból; 27-én d. e. 8—12-ig III-ik osztály minden tantárgyból; d. u. 2—6-ig IV-ik osztály 28-án d. u. 3 órakor zenevizsgálat, illetve záróünnepély melynek müsora a következő Az Urnak napjai Mendelssohntól, 2 hangra, énekli a IV-ik osztály; Intermezzo sinfonico, Mascagni „Parasztbecsület"-éből zongorán előadják: Farkas Janka és Jakab Jolán. Letört virág, Pájer Antaltól, szavalja: Kopacz Mariska IV-ik oszt. tanuló; Népdalok, énekli a IV-ik osztály; Mazurka de traineaux, Aschertől, 4 kézre játszák: Böthy Klára és Szász Jolán; Romácz, Vérő G. Szultánjából, énekli Molnár Antonia; Faust, Krugtól, 6 kézre átszák: Balázs Vilma, Éltes Ilona és Pap Mariska; Jövendőlés, Petőfi Sándortól, sz. Tordai Vidorka II. oszt. tanuló; Őszi dal Mendelssohntól 2 hangra, énekli a IV-ikoszt; Pique-Dame Souppétól, 4 kézre előadják: Bartha Irén es Lakatos Anna; Barcarolla és kardal, éneklik; Bőjthy K., Csató Bella, Fülöp Mariska, Kőváry E., Molnár A., Szász Jolán, Tódor Irén; Petőfi Ábrányi Emiltől, szavalja Nagy Karolin III-ik oszt. tanuló; Haideglöckchen, zongorán előadja Szász Irén; Madárhangok Vörösmarty Mihálytól, szavalja: Gross Irén IV-osztályu tanuló; Valse 4 kézre, Moscovskitól, játszák: Molnár A. és Szász Irén; Népdalok, énekli: Csia Ilona; Erdő, erdő, Pávaytól, játsza: Bartha Irén; Rákóczy-induló 6 kézre Berlioztól, játszák: Éltes Irma, Molnár A. és Sükösd Ilona; Bucsubeszéd, modja Éltes Irma.

A vizsgálatok tartama alatt rajz- és kézimunka kiállitás.

E vizsgálatokra a t. cz. szülőket és a tanügybarátokat tisztelettel meghivja.

Csik-Szereda, 1893. junius hó 19-én.

a tantestület.

—

A helybeli községi népiskolánál az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni junius hó 16-án délután 2-től 5-ig az I. és II. leányosztály és a III-ik fiu osztály vizsgája; junius hó 17-én délelőtt 7-től 11 ig az I. II-ik, a IV. és V-ik fiu osztály vizsgája Ugyanazon a napon délután 2 órától 5-ig a III. IV. és V-ik leány osztály vizsgája. A nagyobb leánykák kézimunkái a vizsgálat alatt az emeliti első tanteremben ki lesznek állitva.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Adakozás a madéfalvi emlék-alap javára. Gyergyó-Ujfaluból Csergő Gyula körjegyző ur a 193. számu két gyüjtőiv kiséretében 29 frtot küldött kiadóhivatalunkhoz a fent nevezett czélra. Ezen összeghez járultak: Csergő Gyula 2 frttal; dr. Török János, Balló János, Jánosi János, Lázár Antal, Dénes Imre 1—1 frttal; Orbán Lajos, Rokaj Alajos, Köllő Tamás, Ágoston Ágoston, id Köllő Ignácz, Csató Ambrus, Dobribán István Elekes Márton, Kocsis Sándor, Urmánczy Vertán Albert József, Nagy Albert, Máthé Mihály, Elekes Péter, Albert Péter, Deák András, Bálinth Lajos, Balló József, Lengyel Márton, Dendyuk Rudolf, Sáska, Márdirosz, Cziffra, Jakabffy, Kritsa Zoltán, Ambrus István, Miklós Joákim, Mihálydeák Márton, Kovács D. János, Molnár Ágoston, Bányász György, Lázár Tamás, Balla Miklós, Rokaj Ferencz Nagy Máté, Márton Lajos, Deák János, Deák György, Elekes Máté, Elekes F. Lajosné, M. Deák Ignácz, Solyom Máté, Simon Balázs és Balla István 50—50 krral. Melesleg megjegyezzük, hogy a fent nevezett iveken még F. I. és K. M. urak aláirtak 50—50 krt, de kifizetni elfelejtették. Ilyen hazafias czélra az adakozás teljesen önkéntes, arra senki rá nem kényszerithető, de ha már egyszer valaki valamit aláir, nézetünk szerint legalább is erkölcsi kötelessége, hogy szavának álljon és igéretét beváltsa. — Lapunk jelen számában ki van mutatva . . . . 29 frt — kr.

Az eddigi gyüjtés összege 1536 frt 45 kr.

Főösszeg . . **1565 frt 45 kr.**

Azaz: Egyezerötszázhatvanöt forint 45 kr. Fogadják a buzgó gyüjtők és nemes szivü adakozók a szentügy nevében leghálásabb köszönetünket.

---

poéták valamennyien némileg babonások vagyunk. És ezt nem is vehetik tőlünk rossz néven.

— Ugyan még mik is nem vagytok ti poéták? Ti azt hiszitek, hogy ezer meg ezez előjogotok van. És ha én ezek közül kilenczszázkilenczvenkilenczet el is ismerek, a babonaságot nagyon ostobának tartom, az ma már nem modern...

Erre hangosan felnevetett. Mindig szivesen hallottam, mikor jegyesem nevetett. Van valami erőteljes, önérzetes a nevetésében Ez alkalommal azonban véghetetlen rosszul esett.

Elfordultam tőle és a szétzuzott bogárka maradványait a földre vetettem.

Egy darabig hallgattunk.

Mariska a bogárkát csakhamar elfeledte... Mert kis idő mulva igy szólt:

— Oh mint örvendek a ma esti csolnakázásnak! Jőjj Albert, menjünk be a szobába, a mama eddig bizonyosan vár, mert nem szeret sokáig egyedül lenni. Nem is tudom, mit fog csinálni, ha engem elviszel?... Azt hiszem, hogy egy szép napon felpakol és hozzánk utazik és akkor... akkor neked is anyósod lesz, a mit különben megérdemelsz... igazán megérdemelsz...

Az utóbbi szavakat Mariska félig tréfás, félig ingerült hangon mondá.

Ki akarta tanulni az én hangulatomat. Én azonban hallgattam.

Mariska felkelt, kendőjét szorosabban burkolta magára, mintha fáznék... S azután egy pár lépést előre ment... Én még vártam nehány másodperczig s mint egy öntudatlanul felemelkedve utána indulék. A lépcsőkön, melyek a szobába vezettek, karomat nyujtám neki.

A mint Mariska mellett felfelé lépdelék, elgondolkoztam: költészet — babonaság! És Mariska a babonaságot ostobaságnak bélyegezte. Egész hidegen megölt egy ártatlan állatkát... Még csak jegyesek vagyunk... A házasság fogja-e kiméini a — költészetet?

Ekkorra felértünk. Mama az ajtóban várt, intett nekünk és kérdé:

— Mit fogunk vacsorálni, gyerek?

Mariska tanácsot adott, elősorolván egy csomó minden'élét.... A mama beleegyezett.... Pompásan fogunk vacsorálni.

Mariska kitünő háziasszony lesz. .... És mégis: költészet — házasság — házasság — költészet?...

Vajjon nem összeegyeztethetlen ellentétek-e ezek?

Én nem tudom...

Utána fogok gondolni, ha majd az ábrándos holdfénynél csolnakázunk... Vagy talán értekezni fogok e tárgyban Mariskával... Gondolom, hogy erre nézve is tud tanácsot adni.

— **Ismerkedési estély.** Csik-Szentmártonon Orbay Mátyás kir. járásbiró tiszteletére — székhelyének elfoglalása alkalmából — f. hó 10-én ismerkedési estély volt, melyen az intelligenczia nagy számmal jelent meg. Sok szép toaszt füszerezé a vidám hangulatban lefolyt estélyt. Adjon a Gondviselés lelki-testi erőt neki előléptetéséhez, e helyen is szivből kívánjuk!

— **Felhőszakadás.** Az idén ugyancsak megindultak az egek csatornái és ontják az esőt bőmértékben. Ugy látszik, hogy mindazon nedvesség, a mi a mult években nem hullott le, az az idén mind le fog jönni, hogy a tavalyi és az azelőtti száraz években felgyült esőben való deficzit ki legyen egyenlitve. A mult hét folyamán Csikmindszentről kaptunk tudósitást, hogy ott alapos felhőszakadás volt, és a hegyekről nagy rohammal lefolyó esővíz gazdasági épületeket, az azokban elhelyezett eszközöket, keritéseket s más utjában álló dolgokat megrongált, elhordott s azonkivül a vetésekben is igen nagy kárt tett.

— **Karda Félix** csikjenőfalvi lakos a lapunk május 24-iki 21-ik számában „Nem jó nagyon politizálni" czimmel megjelent hirünket olvasva, megjelent a napokban szerkesztőségünkben s arra kért minket, miszerint jelentenők ki az ő nyilatkozatát, hogy t. i. fenn jelzett hirünkben róla közzé tett azon állitás, mintha ő „ne féljetek atyafiak, a király megbolondult" kifejezést használt volna, s hogy e miatt őt a csendőrök lefülelték és fogházba kisérték volna, csupán rosszakaróinak ráfogása. Mi hirünket szavahihető forrásból meritettük, de ennek daczára annyit mondhatunk, hogy ha a meginditott vizsgálat ez ügyben Karda Félixnek fog igazat adni, ez annak idején nevezett atyánkfia megnyugtatására szivesen fogjuk konstatálni.

— **A bosszu áldozata.** A legrutabb emberi szenvedélyek egyike, a bosszuállás, a mely már oly sok szerencsétlenségnek volt eddig is és lesz ezután is okozója. Az emberek nagyobb része még mai napon sem tudja megérteni az emberiség Megváltójának ama szavait: „A ki téged kövel dob meg, azt dobd vissza kenyérrel"; hanem a ki csak szerit ejtheti, a vett sérelmet annak idején kamatostól visszafizeti. Ezen rut szenvedélynek: a bosszuállásnak lett áldozata a mult hét folyamán Máté Sándor gyergyó-ditrói lakos is, kit odavaló Szabó István a szó szoros értelmében megfojtott. Az eset igy történt: Szabó István, kit Máté Sándor a tavaszszal valami ok miatt jól kezelt, egyik órán jól bepálinkázott s a korcsmából hazafelé menet találkozott Máté Sándorral. A régi sértés eszébe jutván, Máté Sándort megtámadta s ingének nyakát megragadván, azt addig csavargatta, mig Máté Sándor megfuladva, holtan rogyott össze. A bosszuálló Szabó István a gyergyó-szentmiklósi járásbiróság börtönében várja büntetését.

— **Szerencsétlenség.** Csikszentdomokosi Miklós Imre Dávid nevü négy éves fiát magával vitte a mezőre. A mig ő a szántással foglalkozott, addig a gyermek a helyszinéről eltávozva, az Olt mellé jutott s midőn a gáton keresztül akart menni a folyóba zuhant és bele fult. — Gyergyó-Csomafalván Deák János odavaló lakosnak 11 éves János nevü fia játszás közben az udvaron levő kutba esett s mikor észrevették már meg volt halva.

— **Őrház elégés.** Kelemen-Cserbukon az oláhtaploczai csendőrőrs kiküldöttsége számára épitett őrház ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. Az eset kideritése czéljából a szükséges lépések megtétettek.

— **Hilária dalkör** fellépése Gyergy-Sztmiklóson. E törekvő dalkör feladatai közé vette az egyházi műénekek müveléset is s dicséretes buzgóságának s képességének e téren már más alkalommal is szép jelét adta. F. hó 4 én, vasárnap az örmény kath. templomban az urnapi misén ujból fellépett s ezuttal a preczizitással előadott gyönyörü miseénekekkel valóban meglepő sikert aratott. A karénekeken kivül volt még egy gyönyörü duett is, melyet kellemes és pontos összhangzással énekelt a Hilária női karának négy kiváló tehetséges tagja: Laurenczy Berta, ki egyszersmind orgonán kisérte is, Csiky Ilona, Novák Anna és Romfeld Mariczi urhölgyek. A közelismerés és a sok dicséret kivivásában főrészes a derék és tehetséges karmester is, Nyers Károly polg. iskolai tanár. E tudósitás kapcsán megemlitjük még azt is, hogy az örmény kath. egyház község az urnapi mise végeztével bizottságilag tisztelgett kiválóan szeretett plebánosánál: Görög Joáchimnál s ez alkalommal adta át azt a gyönyörü és értékes szenteltviz-tartó, melylyel plebánosi beiktatása alkalmával akarta kitüntetni, de az idő rövidsége miatt akkor nem tehette ezt. Az emléktárgyat Lázár Menyhért főgondnok adta át meleg szavak kiséretében a köztiszteletben és szeretetben álló plebánosnak, ki meghatottan köszönte meg hiveinek e kitüntető figyelmét.

— **Az ezredéves kiállitás marosvásárhelyi kerületi bizottsága** Kemény Kálmán báró, főispán e hó 12-én délután 3 órára hivta egybe alakuló ülésre az „ezredéves országos kiállitás marosvásárhelyi kerületi bizottságának" a tagjait. A kereskedelemügyi miniszter, mint a kiállitási országos bizottság elnöke a marosvásárhelyi kerületi bizottságba tagokul a következőket nevezte ki: Elnök: Kemény Kálmán báró, főispán. Alelnökök: Tauszik B. Hugó, kereskedelmi és iparkamarai elnök; Kovács Ferencz apát plébános, gazdasági egyesületi alelnök. Előadó: Réthy Dezső, a kereskedelmi és iparkamara titkára. Csikvármegyéből: Mikó Bálint, főispán; Becze Antal, alispán; T. Nagy Imre, közgazdasági előadó, iparkamarai levelező tag; Tamás József, kamarai tag, Csik-Szereda; Deér Venczel, Torhán Mihály, Merza Kristóf, kamarai tagok, Gyergyó-Szentmiklós. Udvarhelyvármegyéből: Török Albert, főispán; Ugron János, alispán; Solymossy Endre, iparkamarai levelező tag; Ugron Gábor, orsz. képviselő, kamarai tag, Székely-Udvarhely; Papp Ödön és Fazakas József kamarai tagok, Székely-Keresztur.

— **Honvédségi könnyü czipők szállitása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a honvédelmi miniszter a m. kir. honvédség számára szükséges barna pamut, vitorlavászonból készitett könnyü czipőkből 20.000 párt, páronként 4 frt 16 krajczárjával, a hazai kisiparosok utján szándékozván beszerezni, azok a székelyföldi czipész iparosok, akik e szállitásban résztvenni óhajtanak, erre vonatkozó irásbeli ajánlatukat a kamarához ez évi junius hó 15-ig nyujthatják be.

KÖZGAZDASÁG és IPAR.

A trágyáról és a tárgyakezelésről.

(Barabás Bélának a gazd. egyesület ez évi közgyülésén tartott szabad előadása után.)

Mélyen tisztelt közgyülés!

Tudom, hogy e vármegye gazdaközönségének fő jövedelmi forrását, mintegy létérdekét az állattenyésztés képezi; mindazonáltal kegyes elnézését kérem a m. t. közgyülésnek, hogy nem ezen tárgyról, hanem a növény termelési szakból kivánok ez alkalommal beszélni. Teszem pedig ezt azért, mert a vármegyei viszonyoknak megfelelő állattenyésztési feltételeket a m. t. k. gyülés értesitőjében kivánom terjeszteni és folytatni, látva azt, hogy a nép, kinek az szólna e helyen nem vesz tudomást róla.

Tárgyamul ez alkalommal a sikeres termelés alapját a trágyaféléket, azok kezelését és alkalmazását kivánom fejtegetni.

Mind annyiunk előtt ismeretes, hogy a növények tápszereiket részint a körlégből, részint a talajból veszik. Éspedig a szerves tápanyagokat a körlégből és talajból, mig a szervetlen (ásvány) tápanyagaikat czakis a talajból, s ha a termelésünk fokozott, egy oldalu avagy folytonos akkor a kihasznált és felemésztett tápanyagok visszapótlásáról kell gondoskodnunk, — mely eljárást egyszerüen a közéletben tárgyázásnak nezvezzünk.

A mondottak alapján a trágyákat két fő csoportra osztjuk u. m. álltalános és egy oldaluakra.

A mint elnevezése is mondja az első csoportba tartozik első sorban az istálló trágya mint a mely általánosan mindazon tápanyagokat tartalmazza melyek a növény felépitéséhez szükségesek (a szerves és szervetlen alkat részeket) s épen ezért a gazdának első sorban ezek okszerü kezelését és alkalmazását kell tudni, — vagyis ismernie kell hatását, hogy azáltal azt értékesebbé tehesse.

Az istálló trágya hatása három féle:

1. A növények által elhasznált tápanyagokat visszapótolja.

2. Vegyileg hat a talajra ez által, hogy a benne kötött állapotban levő ásványi tápanyagokat feloldja s igy növények által felemészthetővé teszi.

3. Fizikailag a talajt át alakitja p. o. a kötött nehéz szivós agyag talajt lazábbá s az ott végbe menő erjedés következtében melegebbé teszi mig a laza homok talajt megköti.

Hogy ezen proczedura végbe menjen a trágyának bizonyos erjedési fokot kell elérni, mit a rendes kezeléssel adunk meg.

A trágya kezelése már az istállóban kezdetét kell vegye az által, hogy az ott kifejlődő gázak leköttesenek. Ez pedig szükséges azért mivel az elszálló vagyis az illó trágya alkatrészek a legértékesebbek. Nitrogén félék melyek nélkül tenyészet nemis képzelhető; de szükséges állattenyésztési szenpontból is, mert egy telitett büzös istálló miden betegségre hajlandóbbá teszi az állatot.

A légnemü trágya alkat részek lekötése történthetik földdel, ugy hogy naponként az istálló vele behintetik és azután kisepertetvén a trágya telepre hordatik. Ezen eljárásnál sokkal könyebb és olcsóbb is a trágyának gipszszel való beszorása (20 db marhára egy téli idény alatt 1 frt számitva á 4—6 frt) mely egyszersmind trágya anyagot is tartalmaz.

A mily káros a légnemüek elszalasztása ép annyira rosz eljárásnak nevezhető a hig ürülék elbocsátása, mert mig az elsőnél légenyt vesztünk addig az utóbbinál legértékesebb ásványi trágyáinkat (foszfort és káliumot) dobják hasztalanba mikor ezt is kevés költséggel a trágyatelepre vezethetjük.

Az istálló trágya végleges kezelése a trágya telepen kell, hogy történjék.

A szép istálló disze a majornak, de a jó trágyatelep koronája a gazdaságnak. Istállót lehet szépet épiteni pénzzel, mert ezt teheti ha van neki, de trágya telepet csak észszel. A trágya telep felállitásánál a gazdának körültekintőnek kell lenie, s figyelni kell:

1 Az alkalmas helyre, hogy a trágyaberakás minél olcsóbb és könnyebb legyen, szélnek, melegnek, eső hó és bármiféle viznek ne legyen kitéve.

2. A nagyságra. Itt tekintetbe veendő az állat létszám, a gazdasági üzem t. i. hogy egy évben egyszer vagy kétszer lesz-e kihordva.

3. A takarmányozási viszonyokra. Hiszen nagyon ismeretes dolog, hogy a szalmán tartott állatok után sokkal kevesebb és gyengébb minőségü trágya gyül mint például a szénán tartott állomány után, vagyis a trágya mennyiségére és minőségére nagy befolyással van a takarmány jósága.

4. A magaságra 2. m. magasságnál a felrakást abban kell hagyni mert ha a telep azon felül is emelkednék a széluek, viznek és hó hatásának a telep felszine igen ki lenne téve. És végül

5. Az alakra, s ez igen fontos, mert a négyzet alak mindig nagyobb felülettel bir, mint a téglány alak, s igy a már emlitett szél, nap és eső káros hatásának sokkal nagyobb felületen van kitéve a négyzet alaku telep.

Ha mind ezen kivánalmaknak megfelelő telepünk, feltétlen szükség figyelni a jó erjedésre, s e végből szükséges, hogy a napi trágya egyenletesen szét legyen teritve és letaposva, mit állatok (pld. sertések) rá eresztésével legegyszerübben érhetünk el. Az erjedés következtében kifejlődő gázak megkötésére szintén földet és gyomot használjunk vagy egyszerü mészszel is eszközölhetjük, csakhogy akkor a trágyalébe kénsav öntendő s azzal a telep meglocsolandó. Különben is a telep öntözését minden hónapban télen legalább egyszer, nyáron pedig kétszer foganatositani kell.

Az istáló trágyának vegyi és fizikai hatására igen befolyásoló körülmény annak erjedési stádiuma, mire nézve mindig a talaj irányadó. Például agyag talajra — melyikben ha még az ásványi tápanyagok is lekötve vannak — nem szabad érett trágyát adni, azért, hogy lazitsa, erjedése folytán a tápanyagokat annál jobban felbontsa és melegitse; mig homokos talajon megforditva kell eljárnunk.

Ezen egyszerü eljárással kezelt trágya ha 2 méter magasságba felrakatott, leföldelendő s igy bevárható a tetszés szerinti érés, mit a kihordás követ.

A trágya kihordásnál a Székelyföldön egy általában igen rossz szokást követnek az által, hogy azt kupaczokba rakják és ott tartják huzamosabb ideig. Rossz pedig az elmondottakon kivül (hó, szél, eső káros hatásának kiteszik) azért is, hogy a kupaczok helyein bujább lesz a növényzet és igy egyenetlen fejlődésü.

Az előadottakból röviden ezeket jegyezhetjük meg az istálló trágyáról s ezután attérek az általános trágyák másik féleségére a zöld trágyára s felhivom a közgyülés figyelmét reá, mint a kinek e téren úttörőnek kell lenni az itteni nyomasztó külterjes gazdasági viszonyok miatt.

Első sorban is az a kérdés, mi az a zöld trágya?

Valamely kultur növényünknek fejlettségi stádiumában a talajba visszaszántása,

Ha laikuson gondolkozunk ugy tünik fel, hogy ezzel a gazda nem csinál semmit, hiszen a növény e talajból épült felt s igy csak az lett vissza adva a talajnak, a mit onnan vett ki. De ha a növények életét figyelemmel kisérjük, nem ugy van. Nézzük csak közelebbröl.

Kúltur növényeink két csoportba tartoznak, egyik a talaj kimélök, másik a talaj zsarolók csoportja. Elöbbihez tartoznak a pillangos virágok (luczerna, lóher, bükköny és a hüvelyesek) és a keresztes virágnak, de ezek mellózve lettek, miután a csikmegyei klimát nem állják ki.

A talaj zsarolók közé tartoznak a gabonafélék elkezdve a buzától a zabig.

Talaj kimélöknek a takarmány (pillangos) növények azért neveztetnek, mert

1. az altalajból élnek s a legértékésebb ásványi tápanyagot, a foszfort onnan veszik felépitésükre;

2. a talaj legértékesebb trágyaszerét, a nitrogént a körlégbül véve fel, a talajban levöt nem bántják. Mig a talaj zsarolók, vagyis a gabonafélék ugy a foszfort, mint a nitrogént csakis a feltalajból veszik s igy azt mindig zsarolják.

Az itt elmondottak alapján a takarmány növények nitrogén gyüjtök és foszfor kimélök s ezérjó elönövényei a kalászosoknak.

Állitásomat azon eklatáns példával bizonyitom, hogy Csikmegyében bárhol a lóher vagy bükköny a legsoványabb földben is szépen diszlik még pedig az elmondottak következményeképen.

Már most ebböl önként következik, hogy a takarmány növények kellö fejlettségi állapotban — tehát akkor, a midön teljes virágzásukban vannak, de még nem hoznak termést — ha alászántatnak a talajt két igen fontos trágya anyaggal (nitrogén és foszfor) gazdagitják a gabona félék részére.

A mi a talajra való hatását illeti a zöld trágyának, azok egyeznek az istálló trágyáéval, s ez természetes is, mert hiszen ennek is a talajban el kell rothadni s igy fizikailag és vegyileg ugyan azt a hatást kell, hogy gyakorolja.

Ezzel végeztem az általános trágya félékkel s áttérrek az egyoldalu trágyák (mütrágyák) fejtegetésére s itt azon végeredményre jutok, hogy Csikvármegyének mig tagositva nem lesz, szüksége nincs rá, s azzal zárom elöadásomat, hogy a tagositás mentöl hamarább kesztül vitessék. Ezt szivböl óhajtom.

Csikszeredai piaczi árjegyzék.

— Junius hó 7-én. —

Buza tiszta hektoliterenként 6 frt 75 kr. Buza közepes 5 frt — kr. Rozs 3 frt 50 kr. Árpa 1 frt — kr. Törökbuza 3 frt 80 kr. Zab 2 frt. 80 kr Borsó 5 frt. — kr. Lencse 14 frt. Fuszulyka 4 frt — kr. Kása 14 frt — kr. Burgonya 1 frt — kr. Marhahus (klgrammonként) 41 kr. Sertéshus 41 kr. Berbécshus — kr. Szalma (métermázsánként) 2 frt 50 kr, Széna mm. 5 frt — kr. Okör párja 380 frt — kr. Tehén párja 130 frt — kr. Faggyugyertya (kilogrammja) — frt 40 kr Tüzifa kbm. (1 méter) 2 frt — kr. Malacz darabja 2 frt 50 kr. Lud 2 frt 40 kr. Bárány 2 frt 50 kr. Csike párja 50 kr. 8 tojás 10 kr.

A kis lutri húzása

Brünn 1893. junius 7.

28 55 75. 19. 43.

Sz. 4808—1892.
tlkkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Balázs István csikszeredai lakós végrehajtatónak Szvoboda Johanna és kiskoru Szvoboda József, Katalin, Miklós, Jakab és Rózália végrehajtást szenvedök elleni 16 frt 10 kr perköltség iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék, (a csikszentmártoni kir. járásbiróság) területén lévö Csik-Szentmárton község határán fekvö, a csikszentmártoni 1. rész 957. sz. tjkvben foglalt 787 hrsz. alatti épületes beltelekre 1200 frtban; a 958. sz. tjkvben foglalt 2445. hrsz. a. foglalt ingatlanra 17 frtban és a 2922. hrsz. a. ingatlanra 30 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, a csikszentmártoni 957. sz. tjkvben foglalt ingatlan 1/7 részére Szvoboda Jakabné sz. Amina Katalin javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi julius hó 7-ik napján d. e. órakor** Csikszentmárton község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvdékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Csik-Szentmártonon, 1893. évi február 22.

Szakács Balázs
h. k. jbiró.

Hirdetmény.

Csiknagyboldogasszonyi egyház község tanácsának mai napon tartott ülésében a templom tornyának ujra födése és más szükséges javitások megtétele határozatilag kimondatván: az erre vonatkozó versenytárgyalás határnapja **folyó évi junius hó 25-én** d. u. 2 órájára tüzetik ki.

A tárgyalás nyilvános szóbeli és zárt irásbeli ajánlatok megtétele mellett történik.

Kikiáltási ár 1600 frt, mely összeg 10 százaléka az árlejtés megtörténte elött lefizetendö s a zártajánlatok szintén ez alapon lesznek felszerelendök.

A részletes feltételek alattirt plebánosnál bármikor betekinthetök.

Csik-Karczfalván. 1893. junius 11.

Rancz János, plebános-elnök. **Gál Antal,** jegyzö.

A „Gyergyói Elsö Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatóságának 1893. évi május hó 23-án tartott rendes igazgatósági ülésén azon határozatot hozta, hogy **intézetünknél eddig 5%-kal kamatoztatott betétek után 1893. évi julius hó 1-töl kezdödöleg 4½%-ot fog fizetni.**

Egyuttal értesittetnek a tisztelt betevök arról is, hogy a betétek és kamatai után járó tökekamat és járadékadót a pénztár hordozandja.

Gyergyó-Szentmiklóson. 1893. máj. 24.

A „Gyergyói Elsö Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatósága.

Hirdetmény.

Csikszentmártonon a piacz alsó felére nyiló Fodor Lajos-féle tágas épületes beltelek a rajta lévö épületekkel u. m.: lakház, sütöház, csür, istálló, sertésól és korcsma szinnel 2600 frt, azaz kétezerhatszáz forint kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen a csekefalvi községházánál **1893. év junius hó 18-án d. u. 3 órakor** a legtöbbet igérönek el fog adatni. A jelzett telken kitünö vizü kut van és igen alkalmas fekvése van a teleknek mészárosság, korcsmárlás, vagy bolti kereskedés folytatásához, minthogy Csekefalva és Szentmárton központján áll. Területe mintegy 1200 négyszög öl; (6 véka férö) a vételárnak fele azonnal és másfele legkésöbb egy év alatt fizetendö.

Kászon-Impér, 1893. junius 12-én.

Bálint György,
k. tanitó.

Sz. 797.—1893.
krj.

Pályázati hirdetmény.

Csik-Karczfalva község képviselö-testülete a községi iskola épület romlandó részeinek kijavitását és átalakitását, a megyei törvényhatóság által költségvetésileg elfogadott 1000 frt (ezer frt) keretén belül teljesitetni kivánván: felhivatnak mindazon szakértök, kik ezen munkálatott keresztül vinni ohajtják, hogy az idevonatkozó tervezetüket — megtekintés után — **folyó hó 25-ig** annál bizonyosabban adják be az alattirt elöljárósághoz, mivel a munkálatok még ez év folytán teljesitendök lesznek s az idö rövidsége miatt a késöbb érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Csik-Karczfalván, 1893. jun. 8-án.

Kovács János. körjegyzö. **Gidró István,** biró.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemü helyi és vidéki közönséggel, hogy itten Csik-Szeredában a tematö-utczában jól berendezett

KÁRPITOS, SZIJJGYÁRTÓ és NYERGES-MÜHELYT

nyitottam, hol mindenféle kárpitos és nyerges szakba vágó munkák, u. m. székek, divánok, kocsiülesek, festések elkészittetnek, valamint töltött és töltetlen butorok raktáron is kaphatók.

Mint Csikmegye szülötte, ki több éven át nagyobb városokban ezen szakba vágó munkát tökéletesen elsajátitottam, biztositékul szolgálhat a n. é. közönségnek az, hogy jó, tartós és a lehetö legjutányosabb munkát fogok készitení.

Becses pártfogást kéri tisztelettel: **Kocsis József**
szijjgyártó és nyerges.

A JÉGBIZTOSITÁS

időszakának elérkeztével a t. cz. birtokosság és a gazda-közönség becses figyelmébe ajánljuk a

MAGYAR FRANCZIA

BIZTOSITÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT.

E **hazai** társaság élén állanak: Micsinyei és beniczei **Benitzky Ferencz** ur valóságos belsö titkos tanácsos, Pestmegye fölispánja stb., stb. mint elnök. **Ormódy Vilmos** ur az igazgatóság elnöke és **Vas Emil Ferencz** ur vezérigazgató.

A folyó évi jégidényben a következö **kiváló elönyöket** és **kedvezményeket** engedélyezhetjük:

1. Az ajánlatban feladott egységárak **kár esetén semmi leszállitás alá nem esnek,** még akkor sem, ha a termények piaczi ára a kár idején alacsonyabb volna is.

2. Aratási, cséplési és szüretelési költségek csak teljes (100%) kár esetén vonatnak le.

3. Oly felek, kik az I—IV. osztályu termesztményekböl legalább 10,000 frtnyi értéket biztositanak, valamint a gazdasági együseletek tagjai, tekintet nélkül a biztositott érték nagyságára, **5%-os díjengedményben** részesülnek.

4. A biztositási dij **szeptember hó 30-án lejáró váltóval fedezhetö.**

TÜZKÁR ELLENI BIZTOSITÁSOK is a legelönyösebben köttetnek s az elöforduló károk méltányosan és gyorsan rendeztetnek.

Mindennemü felvilágositással készséggel szolgálnak e hazarész legtöbb helységében létezö ügynökségek, valamint az alólirt vezérügynökség, hová a biztositási bevallások, valamint ügynökségek elvállalása iránti ajánlatok intézendök.

Teljes tisztelettel

A MAGYAR FRANCZIA biztositó részvénytársaság erdélyrészi vezérügynöksége Kolozsvárt.

8—8 **Csermák Gyula** titkár.

Nyomatott Csik-Szeredában Györgyjakab Mártonnál 1893.